

Les aigües de l'Ebre, l'eterna disputa

Josep Bayerri Raga,
periodista



En la mesura que cada vegada és més evident que, a mitjà termini, el recurs més important per a la vida del planeta serà la disponibilitat d'aigua dolça, afloren arreu les tensions sobre la seua planificació i gestió. La qüestió es ben complexa perquè enfronta posicions molt distanciades entre els que defensen recuperar les condicions naturals dels rius corregint les agressions esdevingudes durant el darrer segle i fent possible el manteniment de l'equilibri ecològic, i els que consideren que cal arribar sense límit en la utilització de les aigües per a fomentar els regis i la producció agrària i també els abastiments urbans i industrials que permeten un pretès desenvolupament de la riquesa. Entre totes dues, moltes opcions intermèdies. En el cas de l'Ebre aquesta situació està emmarcada en el fet que l'àrea de la desembocadura del riu, el Delta, està sotmesa a un procés de regressió constant per la manca d'aportacions de terres del curs superior, les conseqüències dels cada cop més freqüents temporals marítims de llevant, derivat dels canvis climàtics globals, a més de la minva de cabals i les extraccions d'aigua pels transvasaments. El setembre de l'any 2000 davant la imminència d'aprovació del Plan Hidrológico Nacional, promogut pel Partit Popular, es va crear la Plataforma en Defensa de l'Ebre que durant vint anys ha aconseguit neutra-

Les diferències de criteri entorn de com s'han de gestionar les aigües de l'Ebre s'ha tornat a posar de manifest a la reunió del Consell de l'Aigua celebrada telemàticament el dimecres dia 30 de desembre. El Consell havia d'aprovar el llistat de temes considerats més importants a incloure en el nou Pla hidrològic de la conca, actualment en procés d'elaboració sota la tutela de la Confederació Hidrogràfica de l'Ebre.



El delta de l'Ebre es un sistema fràgil que se sosté sobre l'equilibri entre la força del mar i l'aportació de sediments del riu. Les conseqüències dels canvis del darrer mig segle fan que l'equilibri es trenqui sovint.

litzar els grans projectes de portar aigües de l'Ebre a les àrees de Barcelona i al llevant valencià.

Tal com havia avançat la Plataforma ja fa anys, s'han complert les previsions i ara el problema immediat i gravíssim està en un continuat procés de regressió de la costa del Delta. Cada temporal de llevant es perden metres de la línia li-

toral i l'aigua salada envaeix els cultius d'arrossars. El 2018 es va crear l'anomenada Taula de Consens del Delta integrada pels set ajuntaments deltaics amb les dues grans cooperatives arrosseres que es plantegen com a objectiu bàsic evitar la continuïtat de la regressió defensant la fixació i manteniment de la línia litoral amb qualsevol ti-

pus de mesura. Ateses a les seues pressions l'Estat mitjançant el Ministerio para la Transición Ecológica ha presentat un informe per a la protecció del Delta, basat en l'aportació de milers de tones de terres per protegir els punts més febles del Delta (el Trabucador, la Marquesa i l'illa de Buda) amb una inversió a mitjà termini de cinc milions d'euros però

també, per primera vegada, aposta per estudiar el trànsit de sediments i caracteritzar i quantificar els que estan atrapats als pantans. La proposta, però, no ha semblat bé ni a la Taula del Consens, que demana mesures més contundents per a no fer retrocedir la línia de costa, ni a la Plataforma i els moviments ecologistes, que volen una aposta més ferma per l'aportació dels sediments procedents de les retencions que els murs dels embassaments de Mequinensa, Riba-roja i Flix han anat acumulant al llarg de mig segle. Tampoc agraden a la Generalitat, que reclama l'aplicació dels cabals ecològics al tram final del riu acordats per la Comissió per la Sostenibilitat, encara que, simultàniament, per raons polítiques, festeja amb la proposta de la Taula de Consens, tot i que els sis milions d'euros que els pressupostos de la Generalitat del 2020 tenen assignats per a la protecció del Delta resten a l'espera dels projectes que han de definir la seua inversió.

La manca d'acord en el dictamen del Consell de l'Aigua fa difícil que n'hi pugui haver en l'elaboració definitiva del Pla Hidrològic de l'Ebre. Segons les previsions, el Pla s'hauria d'enllestir, dins de l'any que ara comença, per la Confederació Hidrogràfica dependent de l'Estat. Mentrestant, els projectes de transvasaments, més o menys encoberts, continuen vius com el recentment aprovat pel Govern espanyol per a conduir aigües de l'Ebre des de l'embassament de Reinosa cap a la comunitat de Cantàbria. ■